

ภัทรา จิรวีศัลย์: บทบาทของหมู่บ้าน ภาคเอกชน และ หน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น ต่อการรีไซเคิล ในหมู่บ้านจัดสรรในกรุงเทพมหานคร (THE ROLES OF THE COMMUNITY, PRIVATE SECTOR, AND LOCAL AUTHORITY IN RECYCLING IN BANGKOK'S GATED COMMUNITIES) อ. ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ดร.คาร์ล มิดเดิลตัน, 150 หน้า.

การรีไซเคิลขยะ ซึ่งเป็นหนึ่งในสิ่งที่องค์การสหประชาชาติส่งเสริมสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ไม่ได้ ถูกนำมาปฏิบัติมากเท่าที่ควรในครัวเรือนในกรุงเทพมหานครซึ่งปัญหาขยะเป็นเรื่องใหญ่ งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การ รีไซเคิลในหมู่บ้านจัดสรรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนที่มีความเหมาะสมต่อการเป็นกลุ่มเป้าหมายของ โปรแกรมการคัดแยกขยะ เนื่องจากจำนวนที่มีอยู่ทั่วไปของหมู่บ้านจัดสรรเหล่านี้ และระดับการบริโภคที่สูงของผู้อยู่อาศัย ในงานนี้มีการพิจารณาบทบาทของผู้ที่มีส่วนได้เสีย 3 กลุ่ม ได้แก่ หมู่บ้านจัดสรร เจ้ารับซื้อขยะรีไซเคิล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งจัดการเรื่องขยะ งานนี้มุ่งทำความเข้าใจบทบาทของผู้ที่มีส่วนได้เสียเหล่านี้ที่มีต่อการรีไซเคิลในหมู่บ้าน การวิจัยได้จัดทำกับหมู่บ้านจัดสรร 23 แห่ง ซึ่ง 4 แห่งในนั้น ถูกเลือกมาเป็นกรณีศึกษา อีกต่างหาก ผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้แก่ สมาชิกหมู่บ้าน เจ้ารับซื้อขยะรีไซเคิล เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ขึ้นอยู่กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร (กทม) และเทศบาล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีส่วนได้เสียสองรายแรกมี บทบาทในโครงการคัดแยกขยะ โดยถูกบ้านคัดแยกและต่อมาจะถูกเก็บและขายให้เจ้ารับซื้อ (ซึ่งจะขายต่อให้ ร้านรับซื้อเจ้าใหญ่ต่อไป) เพราะไม่มีระบบรีไซเคิลอย่างเป็นทางการในแง่ของหมู่บ้านจัดสรร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ต้นทุนทางสังคมในแง่ของ กรรมการหมู่บ้าน บุคลากรของหมู่บ้าน ผู้นำในเรื่องรีไซเคิล อาสาสมัคร และเครือข่าย อีกทั้งความสะดวกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของการมีพื้นที่ส่วนกลางที่ใช้เก็บของรีไซเคิล มีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการรีไซเคิล ในขณะที่เดียวกันสถานะทางเศรษฐกิจอาจมีแนวโน้มว่ามีส่วนสำคัญ แต่จะต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อหาข้อสรุป ในแง่ของร้านรับซื้อ ความมีอยู่แพร่หลายและความเชื่อถือได้ของเจ้า รับซื้อเหล่านี้มีบทบาทสำคัญ ในขณะเดียวกัน รัฐบาลท้องถิ่นอันได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม) ผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่า กทม ไม่มีบทบาทใดในโครงการรีไซเคิลของหมู่บ้านจัดสรรเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม วิทยานิพนธ์นี้ชี้ให้เห็นว่า อันที่จริงแล้ว กทม ควรจะมีบทบาทสำคัญในการทำให้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ดีขึ้น งานวิจัยได้เผยถึง ปัจจัยที่เป็นไปได้ 3 ปัจจัย ซึ่งชัดเจนว่ามีให้ กทม มีส่วนช่วยในเรื่องรีไซเคิลให้มากขึ้นกว่านี้ ปัจจัยแรก ได้แก่ ความไม่ทุ่มเทอย่างเต็มที่ของ กทม ในเรื่องรีไซเคิล อันมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนผู้นำ การขาดกำลังคนภาคสนาม และการขาดจิตสำนึกของประชาชน ปัจจัยที่สองที่เป็นไปได้ คือ แนวโน้มการขัดผลประโยชน์ของผู้มีส่วนร่วมทั้งหลาย ซึ่งได้ผลประโยชน์จากระบบรีไซเคิลแบบที่ไม่เป็นทางการเช่นที่เป็นอยู่ ปัจจัยที่สาม คือ การที่ กทม ไม่สามารถออกกฎหมายบังคับเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะได้ เนื่องจากขาดอำนาจที่แท้จริง และขาดระบบรองรับ และนโยบายต่างๆที่เหมาะสม

สาขาวิชา การพัฒนาระหว่างประเทศ.....ลายมือชื่อนิติ.....
ปีการศึกษา 2554.....ลายมือชื่อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....